

**Резултати на Artmark
и пазарни рекорди**

**в Румъния, както и
в България и Хърватия**

Резултатите на Artmark в България за 2024 г.

Изминалата 2024 г. бе първата пълна година на търгове на изкуство, организирани от Артмарк България в София. Четирите проведени основни аукциона за българско изкуство **възлизат на 1,36 милиона евро общи продажби и поставят рекордна средна годишна успеваемост от 90,52%** (в сравнение с 80,39% през 2023 г.). Забележителното е, че София беше домакин на **първия дуплекс търг**, проведен едновременно от Artmark в София и A10 в Букурещ: Коледният търг през декември 2024 г. на **Редку Уискита и Колекционерски Вина**.

Със стотици присъстващи и динамично участие на живо, което значително надмина онлайн офертите, енергията в аукционните зали на София напомни с носталгия за времето преди пандемията. Тогава, в Букурещ, редица ценители на изкуството се събираха на търговете – превръщайки ги в истински "пиршества". Времето, когато тези събития разчитаха по-малко на така ефективните днес онлайн платформи, е изживяване, което много румънски колекционери все още помнят с умиление.

A10 от Artmark, най-голямата аукционна къща в Букурещ и Румъния, организира общо **47 търга** през 2024 г. (по-малко от 2023 г., когато се проведеха 50 търга), но постигна по-висок **общ оборот в размер на 11,36 милиона евро** — увеличение с 24,8% спрямо общия оборот от 9,1 милиона евро през 2023 г. Също така бе регистрирана **средна аукционна успеваемост от 73,38%**, спрямо 70% успеваемост през 2023 г.

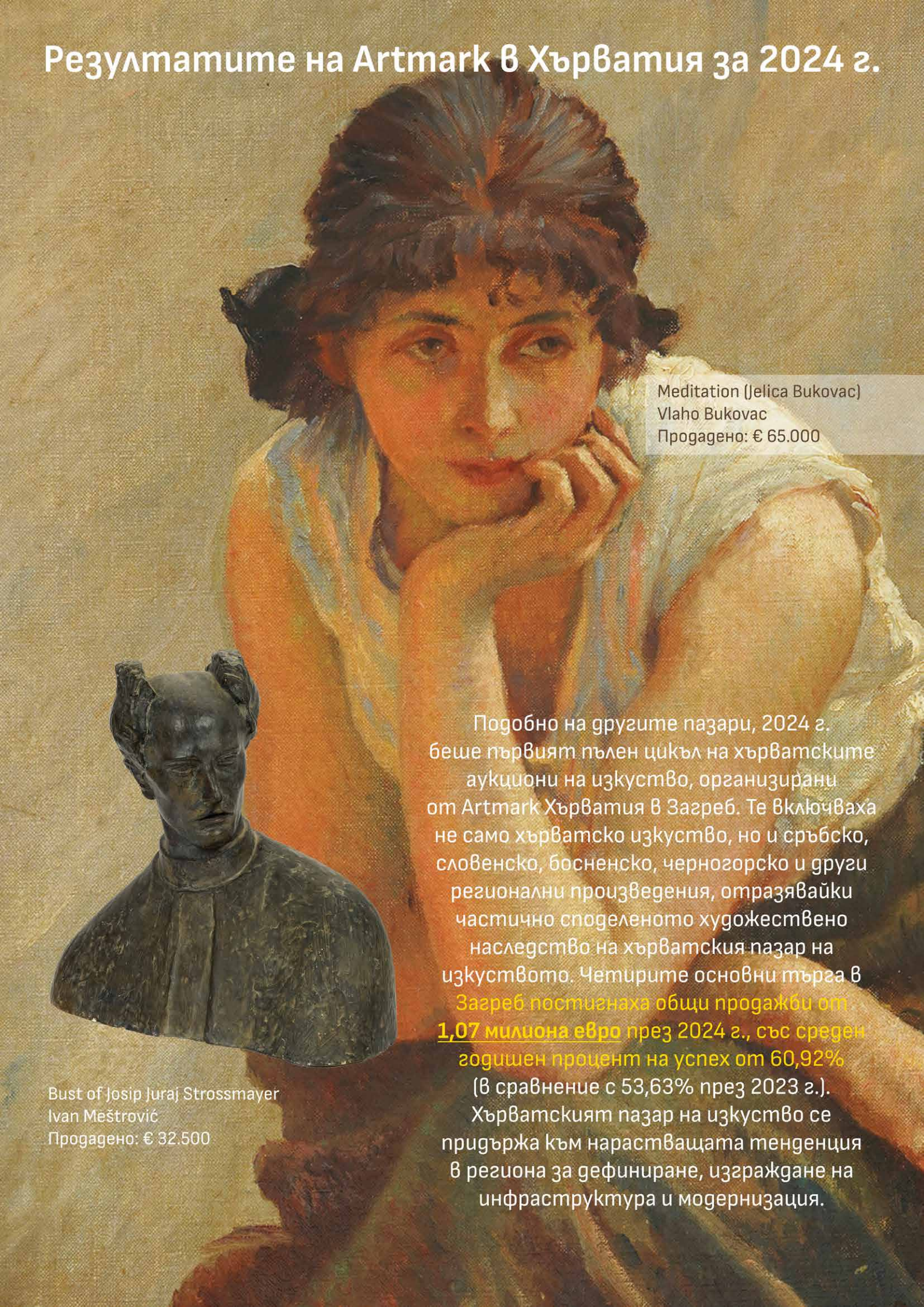
Artmark приписва **значителното увеличение с 24,8% на тръжните продажби (както и на нарастването с 4,8% на размера на успех)** спрямо предходната година основно на:

а) фокусирането си върху традиционни теми на търговете, като румънското наследство и съвременното изкуство — сегменти, които показват видим растеж, включително сред по-младата аудитория — в сравнение с второстепенни теми като декоративно изкуство, луксозни предмети (бижутата и часовници), редки книги и антикварни предмети;

б) рецесионния и инфлационен климат, който насърчи проникателната публика да спести част от ресурсите си в значими културни активи като културно наследство, изкуство с висока стойност, или стари и редки румънски книги.

Резултатите на Artmark в Хърватия за 2024 г.

Meditation (Jelica Bukovac)
Vlaho Bukovac
Продадено: € 65.000

Подобно на другите пазари, 2024 г. беше първият пълен цикъл на хърватските аукциони на изкуство, организирани от Artmark Хърватия в Загреб. Те включваха не само хърватско изкуство, но и сръбско, словенско, босненско, черногорско и други регионални произведения, отразявайки частично споделеното художествено наследство на хърватския пазар на изкуството. Четирите основни търга в **Загреб постигнаха общи продажби от 1,07 милиона евро през 2024 г., със среден годишен процент на успех от 60,92%** (в сравнение с 53,63% през 2023 г.). Хърватският пазар на изкуство се придържа към нарастващата тенденция в региона за дефиниране, изграждане на инфраструктура и модернизация.

Bust of Josip Juraj Strossmayer
Ivan Meštrović
Продадено: € 32.500

Ръст на частните прогажби на Artmark

Изминалата 2024 г. също беше благоприятна и за растежа на частните/директните прогажби на Artmark чрез магазина "Dependent de Artă", които се **увеличиха с 34,6%**, от 1,08 милиона евро през 2023 г. до 1,45 милиона евро през 2024 г. (най-голямото увеличение от 2021 г. насам). Отделът за директни прогажби на Artmark приписва този впечатляващ ръст основно на:

- а) увеличеното внимание върху маркетинга на значими, произведения на изкуството с висока стойност, редки произведения на румънски майстори и целенасоченото привличане на колекционери на изкуство от висока класа, подходящи за такива придобивки; и
- б) нарастващия пазарен интерес, в този рецесионен и инфлационен климат, към запазване на паричната стойност чрез активи на престижни културни ценности.

Nude on the Sofa
Nicolae Tonitza
Продадено: € 80.000

Lucreția Indoors in Târgoviște
Gheorghe Petrașcu
Продадено: € 35.000

2024 – Рекордна година за търговете на Artmark

Последната продажба на великолепната "Почиваща селска мома" ("Селска жена с червени мъниста") през декември 2024 г. в Букурещ, с цена на чука от **365 000 евро**, с рекорд (до момента) за произведенията на националния художник Николае Григореску и едновременно с това **рекорд** (до момента) за най-скъпата румънска картина, продадена на търг в Румъния.

Ancient Beauty
Vlaho Bukovac
Продадено: € 66.000

Допълнително, Artmark постави рекорд за пазара в есенния си аукцион в Загреб, продавайки **важно произведение от наследството на майстора Влахо Буковац, "Древна красота"**

от 1915 г., за **66 000 евро**.

Междувременно, в София, търгът от декември 2024 г. също постави рекорд с продажбата на **изящната модернистична картина на Жул Паскин "Хермин Давид и нейните приятелки"**

от 1917 г. за **60 000 евро**.

Разбира се, тези постижения може да изглеждат скромни за румънските почитатели на изкуството, свикнали с пазар, който редовно расте, отразявайки разширяването и задълбочаването му.

Въпреки това, хърватският и българският пазар на изкуство започна своята организация и възход едва преди две години. Уверени сме, че скоро ще станем свидетели на значителни резултати и рекорди в тези пазари, сравними с постигнатите на по-напреднали — макар и не непременно зрели — пазари като румънския (или полския, или унгарския).

Хермин Давид и нейните приятелки
Жул Паскин
Продадено: € 60.000

Още няколко абсолютни рекорда за румънското наследство и съвременното изкуство, както и за други теми на търгове

Не можем да споменем само новия пазарен рекорд за очарователната творба "Почиваща селска мома" на Григореску. Докладът би бил несправедливо непълнен, ако не отбележим и продажбата на великолепната картина "Майчинство" от Николае Тоница, която е втора по популярност сред румънските големи колекционери. Това произведение беше продадено през октомври 2024 г. за кръглата сума от **200 000 евро** (третата най-висока цена, постигната от Тоница през последното десетилетие).

В сферата на скулптурата, два безспорни рекорда заслужават признание: един модернистичен, от тясната и ценена арт деко епоха на румънското изкуство, постигнат Йосиф Фекеме със своя малък "Орфей", продаден през октомври 2024 г. за **18 000 евро**; другият е много съвременно произведение от младия Даниел Радулеску, пространствена и символична скулптура от слоеста стомана наречена "Пътуване по средата", която донесе **38 750 евро**.

Особено румънско постижение беше изключителната продажба на достойната за музей икона върху стъкло, **"Иисус Христос, Велик Пресвитер на престола"**, създадена през 1803 г. от известната **Първа работилница на Никула**, продадена за **6 000 евро**.

От същата сфера на духовност и историческо възстановяване идват и други значителни продажби: **фотография на Аврам Янку** от 1865 г., продадена през март 2024 г. за **5 000 евро**; **"Евангелие"** на **Шербан Кантакузино**, продадена през февруари 2024 г. за **7 500 евро**; малкият медал **"Легионерска помощ"** от 1940 г., с рекорд от **3 000 евро**, през ноември 2024 г.; и **рядката златна монета** от 1940 г. на **крал Карол II**, оценена на 100 леи, продадена през март 2024 г. за **32 000 евро**.

Също така си заслужава да се спомене зрелищната рекордна продажба в категорията на постерите: постера "Скаути на Румъния – Национален събор" от Сибиу, 1932 г., продаден за **3 250 евро**.

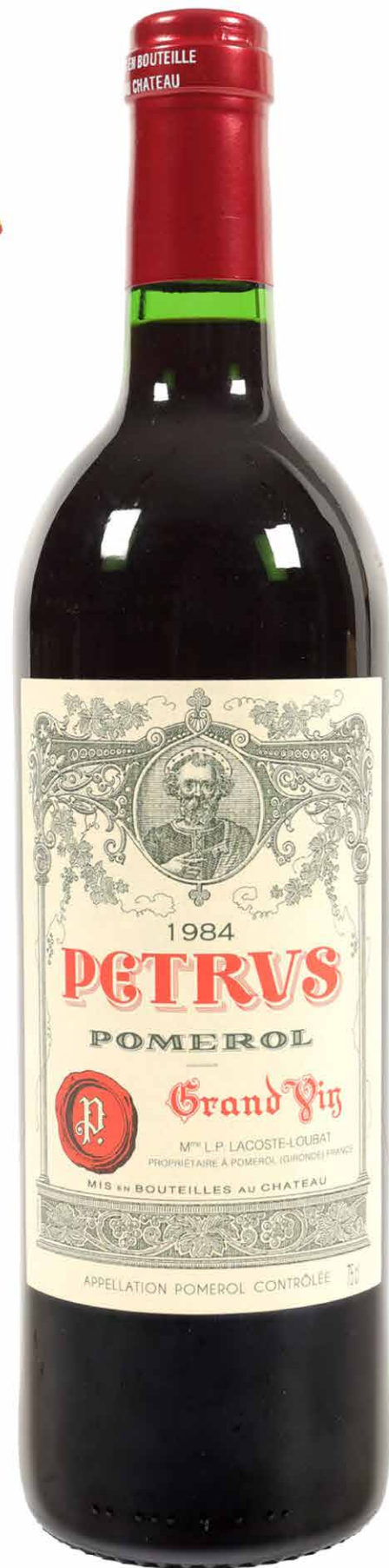

В универсалната категория на антикварните предмети, изключителни продажби включват безпрецедентния търг на пълна самурайска бойна броня от периода Едо (18-ти век) за **7 500 евро**; елинистичен златен пръстен с украса на бикоглави (4-ти–3-ти век пр.н.е.) за **6 500 евро**; и първата малка карта на "Европа", създадена от Йохан Стумпф в Цюрих през 1562 г., продадена за **2 250 евро**.

Нито една аукционна година не би била пълна без впечатляващи продажби в категорията "Елегантност". Сред акцентите на 2024 г. са: сензационният часовник Jacob & Co Bugatti Chiron Tourbillon в розово злато (2022–2023), продаден през декември 2024 г. за **65 000 евро**; изключителното колие от бяло злато, украсено с диаманти и изумруди, също продадено през декември 2024 г. за **28 000 евро**; и исторически значим артефакт-бижу, златният пръстен, принадлежал на Мария Тăпаса, украсен със сапфир и диаманти, подарен от Константин Бранкузи, продаден през юни 2024 г. за **11 000 евро**. В сегмента за мъжка елегантност, забележителни са редките писалки Montblanc "Patron of Art" Max von Oppenheim, продадени за **3 000 евро**, и забележителната продажба на рядка ола Studebaker 1964 (Hawk Grand Turismo) за **60 000 евро**.

Наскоро въведената тема за спортни сувенири също постави рекорд през 2024 г., особено с благотворителната продажба през май на фланелката #10 на Георге Хаджи, носена в последния мач на "Златното поколение", за 30 000 евро. Отличителна е и продажбата на вина, с бутилка Chateau Petrus от 1984 г., която донесе 4 000 евро.

Списъкът с рекорди за 2024 г. завършва с благородната категория на колекционерското декоративно изкуство, акцентирайки на забележителни покупки като двете малки фигурки от слонова кост, украсени със скъпоценни камъни (сапфири, рубини, изумруди, перли и др.), вероятно създадени за императорското семейство на Хабсбургите, продадени за **11 000 евро**; маса за салон в стил Наполеон III с инкрустации и митологична сцена, продадена за **5 000 евро**; и като възхвалява на националния символизъм, чифт шкафове с рисувани панели, вероятно от Николае Григореску, от историческата колекция на учения Константин И. Истрати, приятел и съсед на националния художник в Къмпина, продадени за **10 500 евро** през октомври 2024 г.

